

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Головне

Незважаючи на безпрецедентні умови розвитку, в яких опинилася Україна внаслідок розповсюдження пандемії COVID-19, цінова динаміка на споживчому ринку впродовж 2020 року загалом лишалася прогнозованою.

Головною відмінністю від попередніх років і водночас головним чинником, що впливав на динаміку цін, був обмежений попит унаслідок вимушених заходів щодо запобігання розповсюдженню пандемії.

Водночас значний вплив на інфляційні процеси мала державна підтримка економіки, яка, крім іншого, віддзеркалилася на монетарних умовах у частині посилення тиску на внутрішні ціни з боку грошової пропозиції. Але цей чинник суттєво поступився впливом на інфляцію чиннику обмеженого попиту.

Крім того, упродовж більшої частини року внутрішні ціни перебували під впливом динаміки світових цін, що формувалася внаслідок деструктивних процесів у світовій економіці, так само пов'язаних із заходами стримування розповсюдження захворювання світом, а також поступового знецінення гривні.

Наприкінці 2020 року до зазначених чинників додалося й підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги.

Втім, показник споживчої інфляції становив 5%, що повністю відповідає інфляційному таргету НБУ.

В I кварталі 2021 року характер впливу основних чинників суттєво не зміниться: з одного боку – поєднання монетарного чинника та високої собівартості виробництва під впливом сезонності на продовольчому ринку й далі стимулюватиме зростання цін, з іншого – посилення такого чинника як утримання від значних витрат на фоні пандемії COVID-19 (з огляду на запровадження локдауну в січні та продовження карантину до кінця лютого), навпаки, частково компенсуватиме дію інфляційних чинників. Передбачувана і стримана динаміка обмінного курсу гривні загалом не спотворюватиме ціноутворення на ринку.

Ключові показники	Річна зміна, %		Місячна зміна, %	
	2017-2019	2020	Грудень 2017-2019	Грудень 2020
Зміни споживчих цін	9,1	5,0	0,5	0,9
Базова інфляція	7,3	4,5	0,4	0,3
Небазова інфляція	11,5	5,9	0,8	1,8
Зміни цін виробників промпродукції	7,2	14,5	-0,8	1,8
Зміни цін реалізації сільгосппродукції підприємствами	1,3	44,5*	2,9	8,9*

* Дані за листопад 2020 року

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

Рис. 1 Зміни споживчих цін, % до попереднього місяця

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

Рис. 2 Зміни споживчих цін за розділами товарів та послуг, % у річному обчисленні

Джерело: Держстат

За підсумком 2020 року зростання споживчих цін становило 5%, що, попри деяке перевищення рівня 2019 року (4,1%), загалом було повільнішим, ніж упродовж 2017-2019 років, коли зростання за розрахунками Мінекономіки в середньому становило 9,1%. Крім того, такий показник інфляції влучив у цілий діапазон таргету Національного банку – $5\% \pm 1$ в. п.

Довідково. У грудні 2020 року зростання споживчих цін порівняно з попереднім місяцем очікувано уповільнилося до 0,9% з 1,3% у листопаді.

Монетарний імпульс у 2020 році, що був спрямований на пом'якшення економічних наслідків карантинних заходів та прискорення економічного відновлення, також мав характер істотного стимулювання інфляції. Це, передусім, стосувалося як темпів зростання грошової пропозиції (упродовж 2020 року грошова маса збільшилася на 28,7%) за збереження облікової ставки майже півроку на рівні 6% річних, так і знецінення гривні, яка з певним лагом і далі позначається на цінах, особливо в частині імпоротної складової. Але, наразі вплив монетарного чинника не можна розглядати в спрощеному уявленні прямої залежності від загальної кількості грошей, що надійшли в обіг. На цей час зазначений чинник поступається іншим, пов'язаним зі структурою та інтенсивністю використання грошей. Саме тому в сукупності, суттєвий монетарний імпульс де-факто не провокував інфляційні процеси.

По-перше, на фоні складної цьогорічної ситуації через розгортання пандемії COVID-19 доходи населення, хоча і зростали, але суттєво меншими темпами (за 9 місяців 2020 року зросли на 3,2% порівняно з 15% за аналогічний період 2019 року, у т.ч. нижчими темпами зростала заробітна плата). При цьому, враховуючи поступове посилення (внаслідок непередбачуваної значної пролонгації карантинних обмежень) чинника невизначеності упродовж року, істотно змінювався характер активності населення на ринку готівкової валюти. Якщо розглядати загалом, то з огляду на потребу, у 2020 році населення суттєво більше, ніж роком раніше, продавало іноземну валюту, що свідчить про посилення спрямованої на споживання конвертації валютних доходів і заощаджень. Але більшою мірою така динаміка була характерною для ринку в першій половині та середині року (коли економіка почала відновлюватися й начебто не мала негативних очікувань). Натомість надалі обсяги реалізації валюти населенням (сальдо) з початку істотно зменшувалися (з 222 млн дол. США в еквіваленті в липні до 53,5 млн дол. США в жовтні), а наприкінці року взагалі населення вже більше купувало валюти, ніж продавало (за листопад-грудень чиста купівля становила 212,3 млн дол. США), що фактично вже свідчило про обережність реалізації коштів та тимчасову схильність до заощаджень на фоні другої хвилі пандемії.

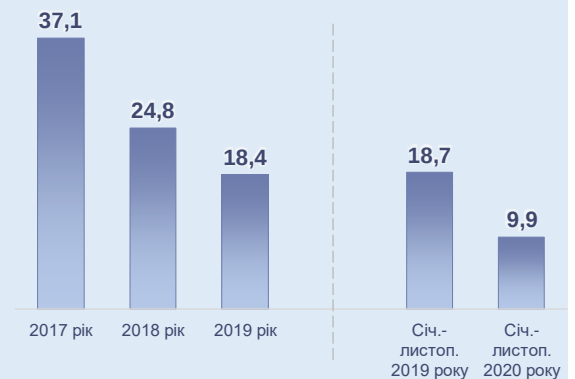
Варто зазначити, що зростання заробітної плати відбувалося одночасно зі збільшенням кількості безробітних (за дев'ять місяців 2020 року рівень безробіття населення віком 15–70 років становив 9,3% порівняно з 8,1% за аналогічний період 2019 року) та накопиченням заборгованості із виплати заробітної плати

Рис. 3 Зміни грошової маси та бази, % у річному обчисленні

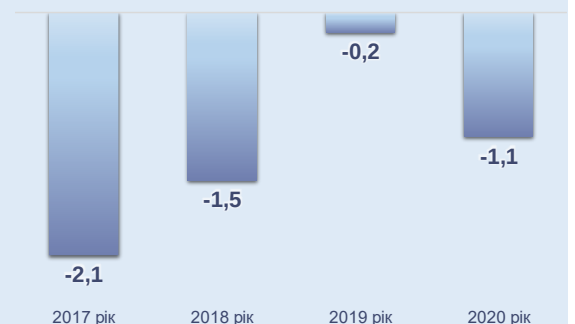
Джерело: Національний банк

Рис. 4 Зміни середньомісячної заробітної плати загалом по економіці, % до відповідного періоду попереднього року

Джерело: Держстат

Рис. 5 Чиста купівля(+)/продаж (-) іноземної валюти фізичними особами, млрд дол. США

Джерело: Національний банк

(станом на 01.12.2020 сума невиплаченої заробітної плати перевищила 4 млрд грн, що на 32,2% більше ніж станом на 01.01.2020). Зі свого боку нарощення заборгованості свідчить передусім про формування потенціалу для подальшого прискорення споживчої інфляції.

По-друге, відбулася зміна структури використання коштів населенням на споживчому ринку. Так, через вимушені карантинні обмеження в соціальній і економічній діяльності суспільства значно зменшилися витрати населення на певні послуги (ресторани, готелі, туризм тощо) та товари не першої необхідності, водночас суттєво зросли витрати на продовольчому ринку (відбулося прискорення темпів зростання роздрібного товарообороту продовольчих товарів та, навпаки, уповільнення темпів товарообороту непродовольчих товарів). Така зміна пріоритетів у споживанні та, відповідно, у поведінці торгових агентів щодо реалізації продукції в деяких сегментах, вносить суттєві корективи до системи залежності у формуванні цін на споживчому ринку. Так, за певною групою товарів не першої необхідності відчувається стриманість цінової динаміки або, навіть, навпаки, дефляційний тренд. Прикладом може стати зміна цін на одяг і взуття (хоча в цьому випадку варто також враховувати чинник віддаленої дистанційної роботи): за підсумком 2020 року ціни знизилися на 7,3% порівняно зі зниженням на 2,3% у 2019 році.

З товарів, ціни, на які зростали на фоні збереження постійного попиту, доцільно виділити продукти харчування (за підсумком 2020 року ціни зросли на 5,2% порівняно зі зростанням на 4,9% у 2019 році), а також послуги у сфері охорони здоров'я (подорожчали на 7,7% порівняно з 3,8% у 2019 році).

Довідково. На початку 2020 року споживчі ціни на продовольчому ринку зростали повільніше, ніж зазвичай. Цьому сприяло насичення внутрішнього ринку продовольчими товарами, зокрема лютневим зниження цін, уперше за останні роки саме в зимовий місяць, пов'язано зі зростанням пропозиції м'яса та м'ясопродуктів, яєць (через тимчасове обмеження з боку ЄС на ввезення українського м'яса птиці до країн ЄС). Проте надалі продукти дорожчали суттєвіше, що переважно залежало від попиту на них. Так, упродовж березня-квітня спостерігався ажіотажний попит на специфічні товари з боку населення, зокрема на лимони, цибулю, часник тощо. Тому з 18.05.2020 Урядом запроваджено тимчасове державне регулювання цін на товари, що мають істотну соціальну значущість та товари протиепідемічного призначення шляхом декларування зміни роздрібних цін у разі їхнього збільшення. Додатковий ціновий тиск на ринок був зумовлений несприятливими погодними умовами, що знизили обсяги врожаю, та більш пізнім надходженням на ринок нового врожаю.

По-третє, загальна інтенсивність використання коштів залишалася пригніченою, з огляду на завищений рівень невизначеності щодо перспектив отримання доходів, що стимулює населення до «притримування» коштів. Останнє безпосередньо ілюструється показниками динаміки депозитів населення зі зростаючою часткою депозитів на вимогу (в т.ч. внаслідок притримування поточної заробітної плати на картках).

Рис. 6 Зміни фізичних обсягів роздрібного товарообороту (у порівнянних цінах), %

Джерело: Держстат

Рис. 7 Строкова структура депозитного портфеля домашніх господарств (на кінець періоду), %

Джерело: Національний банк

З огляду на зазначене, можна стверджувати, що наразі, незважаючи на помітну монетизацію економіки, монетизація попиту через викладені вище причини залишається обмеженою.

На додаток до вищезазначеного варто наголосити на тому, що **чи не головним інфляційним чинником у 2020 році було підвищення вартості деяких житлово-комунальних послуг.** Так, в II півріччі майже щомісяця (за винятком грудня) підвищувалися ціни на природний газ для потреб населення (за липень-листопад зросли у 2,6 раза), що загалом і позначилося на зростанні вартості житлово-комунальних послуг.

Але зважаючи, що таке збільшення тарифів не повністю покривається витратами на них населенням (має місце субсидування), то, вочевидь, витрати на житлово-комунальні послуги не належать до першочергових в умовах відчутної стриманості у витратах у період невизначеності щодо подальших перспектив.

Довідково. У жовтні, уперше за вісім місяців 2020 року, населення сплатило за житлово-комунальні послуги менше стовідсоткового рівня, а саме – 81,2% від нарахованих за цей місяць сум, у листопаді – лише 52,4%.

Отже, рівень впливу абсолютно нових в історичному контексті умов економічної діяльності та побуту суспільства на цінові показники виявився таким, що, з одного боку певним чином змінив поведінку суб'єктів економічної діяльності на ринку, з іншого – не призвів до кардинального зламу в ціновій динаміці, ані в напрямку стагнаційного занепаду, ані в бік гіперінфляційного сплеску.

Рис. 8 Базова і небазова інфляція у 2020 році, % у річному обчисленні

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

ЦІНИ ВИРОБНИКІВ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Головне

Упродовж 2020 року ціни виробників промислової продукції мали досить нестабільний характер зі значними коливаннями і їхня помісячна динаміка була несхожою з динамікою попередніх років.

Внаслідок складних економічних умов через коронакризу ціни виробників промислової продукції переважно слідували за динамікою цін на світовому ринку.

Також упродовж року наростає тиск на ціни виробників через накопичення вже внутрішніх дисбалансів, зокрема монетарний імпульс так і не трансформувався в приріст кредитів для економіки, хоча вартість такого кредитування суттєво знизилася. У підсумку через складні економічні умови залишалася пригніченою й сукупна пропозиція, що лише сприяло посиленню інфляційного тиску на ринок.

З огляду на динаміку цін та основні чинники впливу впродовж 2020 року, очікується, що в I кварталі 2021 року переважатиме вплив чинників, що мають інфляційний характер: подальше зростання світових цін за високої собівартості виробництва на фоні збереження песимістичних очікувань бізнесу щодо результатів своєї діяльності, зокрема через карантинні заходи як в Україні, так і в торгових партнерів.

Ключові показники	Річна зміна, %		Місячна зміна, %	
	2017-2019	2020	Грудень 2017-2019	Грудень 2020
Зміни цін виробників промпродукції	7,2	14,5	-0,8	1,8
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	4,8	29,5	0,8	3,4
Переробна промисловість	6,3	15,7	-0,2	1,9
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	8,4	3,9	-2,6	0,6

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

2020 рік став відображенням як нестабільного, постійного коливання цін на світовому ринку, так і накопичення внутрішніх дисбалансів, що у підсумку і визначило вищі темпи зростання цін – до 14,5% порівняно зі середнім зростанням упродовж 2017-2019 років за розрахунками Мінекономіки на рівні 7,2%.

Довідково. У грудні 2020 року зростання цін виробників промислової продукції порівняно з попереднім місяцем уповільнилося до 1,8% з 2% у листопаді.

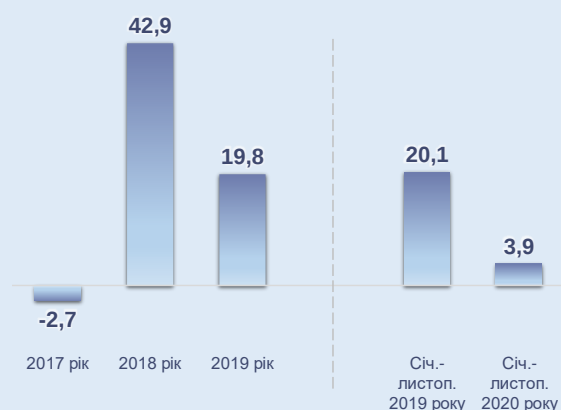
Так, коронакриза лише погіршила фінансовий стан підприємств, а монетарний імпульс (вагомий приріст грошової маси), що був спрямований на підтримку економіки, не трансформувався в приріст кредитів для економіки. Водночас посилення тиску відбувалося також і через зростання витратної частини

Рис. 1 Зміни цін виробників промислової продукції, % до попереднього місяця

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

Рис. 2 Зміни обсягів за новими кредитами, надані корпоративному сектору, % до відповідного періоду попереднього року

Джерело: Національний банк

Рис. 3 Рівень рентабельності (збитковості) діяльності підприємств промисловості, %

Джерело: Держстат

виробництва. Оскільки ціни на товари проміжного споживання зростали найвищими з усіх основних промислових груп темпами (на 21,9% за 2020 рік), то зазначене віддзеркалилося на кінцевих цінах виробленої продукції. Тобто в підсумку все це сприяло іммобілізації коштів підприємств, що додатково посилювало тиск на ринок – необхідність компенсації собівартості через підвищення ціни.

Довідково. За січень-вересень 2020 року фінансовий результат до оподаткування великих та середніх підприємств становив 93,3 млрд грн прибутку (342,8 млрд грн за січень-вересень 2019 року). Частка збиткових підприємств за цей період становила 34,8% (22,7% відповідно).

Загалом упродовж I півріччя 2020 року ціни виробників промислової продукції переважно залежали від внутрішніх чинників – найбільш вагомим з усіх була зміна цін на енергоносії: зміна загального ІЦВ на початку року відповідала тренду зміни ціни у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря. Крім того, динаміка ІЦВ стримувалася зовнішніми чинниками – падінням цін на світовому ринку через коронакризу.

Починаючи з II півріччя 2020 року ціни виробників відновили тренд на зростання темпами, що значно перевищували попередні очікування, через вплив, більшою мірою, зовнішнього чинника (різке зростання цін, починаючи з травня, на світовому ринку на фоні поступового відновлення попиту у світі), що цілком ілюструється графічною динамікою помісячної зміни індексу цін виробників промислової продукції за агрегованими галузями та ІЦВ загалом – зміни загального ІЦВ у другому півріччі фактично повторюють тренд зміни цін у добувній промисловості.

Висхідна тенденція світового ринку позначилася, насамперед, на цінах вітчизняних виробників: упродовж 2020 року вищими темпами зростали ціни на промислову продукцію, що реалізується за межами України – на 36,1% (зниження на 14,4% у 2019 році), ніж у її межах – на 9,7% (зниження на 5,8% відповідно).

Так, ціни в добувній промисловості повністю залежали від світових та за підсумком 2020 року підвищилися на 29,5% (за розрахунками Мінекономіки внесок до загальної інфляції в промисловості становив 3,4 в.п.). Ключову роль відігравало передусім зростання цін на залізну руду на світовому ринку, що й зумовило прискорення внутрішніх цін у добуванні металевих руд до 44,6% упродовж 2020 року, зокрема металеві руди, що реалізується за межами України подорожчали в 1,8 раза, у межах України – лише на 5%. Додало прискорення і зростання цін у добуванні природного газу на 28,1%.

Довідково. За даними Світового банку середня ціна підвищилася:

- на залізну руду за травень-грудень в 1,8 раза, загалом за 2020 рік – в 1,7 раза;
- на природний газ на європейському ринку за червень-грудень у 3,7 раза, загалом за 2020 рік ціни зросли на 26,7% на фоні суттєвого здешевлення впродовж першої половини року (за січень-травень – у 2,9 раза).

Схожі тенденції відбувалися й у переробній промисловості: подорожчання базових металів та добрив на світовому ринку

Рис. 4 Зміни цін виробників промислової продукції у 2020 році у галузевому розрізі, % до попереднього місяця

Джерело: Держстат

Рис. 5 Зміни цін виробників промислової продукції в цілому, а також призначену для реалізації в межах України та за її межі у 2020 році, % у річному обчисленні

Джерело: Держстат

Рис. 6 Зміни світових цін на залізні руди і базові метали, а також ІЦВ у добуванні металевих руд та металургії у 2020 році, % у річному обчисленні

Джерело: Держстат, Світовий банк

визначило збільшення внутрішніх цін на продукцію металургії (на 25,2% за підсумком 2020 року) та хімічної промисловості (на 20,9% відповідно).

Довідково. В умовах зростання попиту на фоні активізації підприємств та реалізації державних проєктів (у т.ч. інвестиційних) у різних країнах, що запроваджені з метою підтримки економіки, а також низького рівня завантаженості виробничих потужностей метпідприємств середня ціна на базові метали за травень-грудень 2020 року підвищилася на 45,7% (загалом за 2020 рік – на 21,5%), ціна на карбамід за червень-грудень 2020 року підвищилася на 21,3% (на 12,6% відповідно).

Поряд із впливом світового ринку на внутрішні ціни впливали й інші чинники.

Так, додався інфляційний чинник – скорочення врожаю деяких сільгоспкультур, зокрема, цукрових буряків та соняшнику, що на фоні зростання світових цін підтримувало підвищення цін у виробництві цукру (в 1,6 раза за підсумком 2020 року) та у виробництві олії та тваринних жирів (в 1,6 раза відповідно). Зростання світових і внутрішніх цін на зернові було вирішальним чинником підвищення цін у виробництві продуктів борошномельно-круп'яної промисловості (на 33,8%), підтягнулися ціни й у виробництві готових кормів для тварин, що утримуються на фермах (в 1,6 раза). Усі ці чинники загалом і визначили зростання цін у харчовій промисловості загалом (на 21,9%). Варто додати, що такі темпи зростання цін були суттєво вищими, ніж у 2019 році (1,8%), що вже зараз позначається на цінах споживчого ринку.

Крім того, у 2020 році з огляду на складну ситуацію з поширенням коронавірусної інфекції COVID-19 зростали ціни й у фармацевтичній промисловості (на 10,4%).

У підсумку у 2020 році ціни в переробній промисловості зросли на 15,7% (внесок – 9,9 в.п.).

Водночас ціни в постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря за підсумком 2020 року зросли лише на 3,9% (внесок – 1,2 в.п.). Упродовж усього року ціни коливалися залежно від пропозиції та попиту, хоча загалом ринок «на добу наперед» за інформацією ДП «Оператор ринку» характеризувався профіцитом заявок на продаж електричної енергії та низьким рівнем концентрації покупців електроенергії.

Довідково. За оперативними даними Укренерго споживання електроенергії в ОЕС України (нетто, без урахування втрат у мережах) за 2020 рік становило 117,7 млрд кВт·год, що на 2,1% менше, ніж за 2019 рік (120,2 млрд кВт·год), зокрема споживання в промисловості знизилося на 3,8%. Основними чинниками зниження споживання електроенергії були введенні карантинні заходи для протидії поширенню COVID-19.

Варто зазначити, що з 01.07.2019 в Україні відбулося відкриття оптової частини ринку електричної енергії, який включає чотири ключові сегменти: ринок «на добу наперед», внутрішньодобовий ринок, балансуючий ринок та ринок допоміжних послуг. На ринку «на добу наперед» купівля-продаж електричної енергії здійснюється на наступну за днем проведення торгів добу і фактично такий сегмент ринку для більшості учасників є індикативом вартості електроенергії.

Рис. 7 Зміни світових цін на нафту і природний газ, а також ІЦВ у добуванні сирової нафти та природного газу і у виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення у 2020 році, % у річному обчисленні

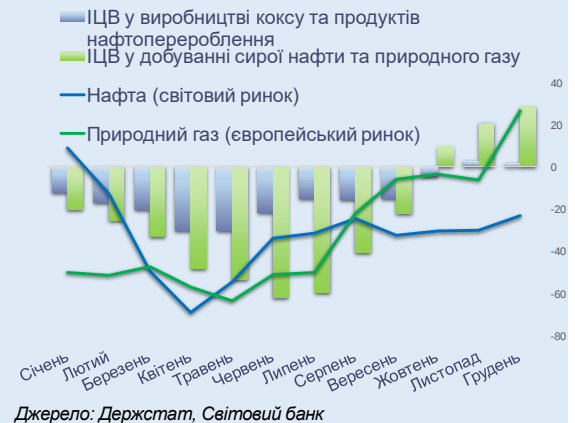

Рис. 8 Зміни окремих цін у харчовій промисловості у 2020 році, % у річному обчисленні

Додаток

Розрахунок впливу від підвищення / зниження цін на компоненти витрат на загальну зміну цін в окремих галузях промисловості за підсумком 2020 року

	Всього за всіма видами промисловості	Добування кам'яного та бурого вугілля	Добування металевих руд, інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	Виробництво харчових продуктів; напоїв та тютюнових виробів	Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря
Питома вага компонентів витрат у вартісній структурі випуску промисловості, %									
Сільськогосподарська продукція	6,2	0,3	0,0	26,8	0,0	1,8	0,1	0,0	0,1
Харчові продукти, напої та тютюнові вироби	1,7	0,0	0,1	8,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Природний газ	4,5	0,1	1,6	2,1	23,4	13,4	2,7	3,2	11,8
Електроенергія	6,2	13,7	13,3	3,8	3,1	10,1	5,5	7,6	8,0
Вугілля	5,6	3,4	0,0	0,3	32,4	0,1	1,9	6,3	22,5
Металеві руди	3,1	1,0	5,3	0,3	1,0	0,7	6,1	11,3	0,0
Кокс та продукти нафтоперероблення	3,8	2,9	6,4	1,6	3,0	3,4	2,9	10,6	2,2
Нафта	1,7	0,0	0,6	0,8	9,1	5,2	1,1	1,2	4,6
Металургійна продукція	6,6	0,8	2,2	0,5	0,3	0,4	2,7	21,9	4,0
Транспорт	2,0	1,2	4,0	2,4	2,4	1,5	2,0	2,3	1,6
Інші імпортовані складові витрат	17,6	8,9	12,7	17,4	12,1	34,4	27,4	4,9	15,9
Оплата праці у відповідній галузі	12,4	27,2	13,4	9,2	6,5	9,3	9,5	7,5	14,4
Інші	28,5	40,5	40,3	26,7	6,7	19,6	38,2	23,2	14,8
	Зміни середньо-річні, %	Внески зміни вартості компонентів витрат до загальної зміни цін у промисловості, в.п.							
Зміни цін реалізації сільгосппродукції	15,4	1,0	0,0	0,0	4,1	0,0	0,3	0,0	0,0
Зміни цін на харчові продукти, напої та тютюнові вироби	9,2	0,2	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни цін на природний газ	-31,1	-1,4	0,0	-0,5	-0,6	-7,3	-4,2	-0,8	-1,0
Зміни цін на електроенергію	-3,7	-0,2	-0,5	-0,5	-0,1	-0,1	-0,4	-0,2	-0,3
Зміни цін у добуванні вугілля	-28,1	-1,6	-0,9	0,0	-0,1	-9,1	0,0	-0,5	-1,8
Зміни цін у добуванні металевих руд	-5,1	-0,2	-0,1	-0,3	0,0	-0,1	0,0	-0,3	0,0
Зміни цін на кокс та продукти нафтоперероблення	-15,3	-0,6	-0,4	-1,0	-0,2	-0,5	-0,5	-1,6	-0,3
Зміни світових цін на нафту	-32,8	-0,6	0,0	-0,2	-0,3	-3,0	-1,7	-0,3	-1,5
Зміни світових цін на базові метали	-1,8	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4	-0,1
Зміни цін на транспорт (залізничний)	3,2	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Девальвація (+)/ ревальвація (-) гривні до долара США	4,3	0,8	0,4	0,5	0,7	0,5	1,5	1,2	0,7
Підвищення оплати праці у відповідній галузі ¹	8,1	1,0	1,5	1,4	0,7	0,7	0,9	0,4	2,9
Інші	0,2	0,1	-28,0	-4,7	4,2	3,4	7,1	2,8	1,6
Всього	-1,6		-28,1	-5,1	9,2	-15,3	2,9	1,7	-3,9

Примітка. Дані за січень-листопад 2020 року

¹ Для розрахунку впливу оплати праці на формування цін у окремих галузях промисловості бралися дані щодо підвищення рівня оплати праці у відповідній галузі

Джерело. Держстат, Світовий банк, Національний банк, НАК «Нафтогаз України», розрахунки Мінекономіки